

La forma lògica de les oracions d'acció i la tesi d'Anscombe*

David Pineda

ABSTRACT

This paper has three sections. In the first one, I expose and discuss Davidson's semantic account of adverbial sentences: the basic idea is that these sentences involve quantification over events, and I defend that view from opposing perspectives like the theory of adverbs as predicate modifiers. In the second section I defend the claim that in English constructions following the scheme: «X did V by T-ing», we are referring to the same action of X; what is sometimes called «The Anscombe Thesis». Again I discuss competing theories only to conclude that the Anscombe Thesis is true. In the third section, however, it is shown that to assume as premisses these two theses —Davidson's account and the Anscombe Thesis— leads to a serious conflict. Alternative solutions are worked out and rejected. It is also argued that the only tenable solution depends on certain metaphysical assumptions. Finally, however, I will cast doubt on this solution.

I

D'acord amb moltes gramàtiques, els adverbis modifiquen el verb. Com a tals modificadors no són elements essencials en una oració, de manera que si els ometem el resultat continua sent una oració. Donald Davidson¹ fa notar que sovint l'oració amb adverbi implica l'oració amb l'adverbi omès. Així, «en Joan caminava lentament» implica «en Joan caminava»; «la taula va caure pesadament» implica «la taula va caure». El mateix podem dir de sintagmes preposicionals que funcionen adverbialment. «Brutus va apunyalat Cèsar al Senat en els Idus de Març» implica tant «Brutus va apunyalat Cèsar al Senat», com «Brutus va apunyalat Cèsar en els Idus de Març», i totes tres impliquen «Brutus va apunyalat Cèsar». Anomenaré aquest tipus d'implicacions «inferències adverbials».

Davidson opina que aquestes inferències són sistemàtiques, i no fan sinó exemplificar un principi elemental de la lògica de primer ordre. Per fer-ho veure

* Voldria agrair a Ramon Cirera, Manuel García-Carpintero, Joan Pagès i Carme Picallo la seva lectura atenta de versions prèvies d'aquest article i els seus comentaris que han contribuït a millorar notablement el manuscrit final.

1. V. «The Logical Form of Action Sentences»

proposa una regimentació de les oracions del llenguatge natural, operació que anomena «donar la forma lògica d'una oració». No entraré en aquest treball a discutir la difícil qüestió de la forma lògica de les oracions; em limitaré només a constatar algunes puntualitzacions que hi ha fet el mateix Davidson. Donar la forma lògica d'una oració és «descriure-la de manera que determini explícitament quines oracions implica i quines la impliquen»². Naturalment, les relacions d'impliació varien segons la teoria lògica que estem considerant, de manera que el terme «forma lògica» és relatiu a una teoria lògica. Com hem dit, per a Davidson les inferències adverbials són inferències en primer ordre, i regimentar-les de manera que tal fet es faci explícit és donar-ne la forma lògica (relativament a primer ordre). Per tant, quan Davidson parla de la forma lògica d'una oració s'entén que es refereix a la forma lògica relativament a primer ordre. El seu interès per primer ordre, el justifica per les conegudes bones propietats d'aquesta lògica: és consistent i completa, i, sobretot, els llenguatges de primer ordre disposen d'una semàntica clara. Així, l'objectiu de la regimentació és clarificar propietats semàntiques enfosquides a l'estructura superficial de les oracions. En paraules de Davidson: «la paràfrasi o traducció no persegueix cap altre objectiu aquí que no sigui el de donar una explicació sistemàtica de les condicions de veritat»³.

La regimentació que proposa Davidson consisteix fonamentalment a tractar els adverbis com a predicats d'esdeveniments, i les oracions implicades en les inferències adverbials com a quantificacions existencials sobre esdeveniments. Vegem-ne un exemple (usaré el signe «#» per a les formes lògiques): «en Joan caminava ràpidament», es regimenta #Hi ha un x : Caminar (x , Joan) & Ràpid(x)# i es llegeix «hi ha un esdeveniment que consisteix a ser una caminada d'en Joan que és ràpid». D'acord amb molts filòsofs, els noms paradigmàtics dels esdeveniments són substantivacions: «caminada», «apunyament», «correguda», «explosió». Per alguns verbs, però, no hi ha substantivacions corresponents, o resulten molt forçades, per això prefereixo usar en les regimentacions els infinitius. No obstant això, tingueu present que usaré l'infinitiu allà on s'usaria el nom paradigmàtic de l'esdeveniment. Així, #Caminar (x)# es llegirà: « x és un esdeveniment consistent en una caminada».

Observeu que aquesta regimentació aconsegueix els objectius proposats. «En Joan caminava» es regimenta: #Hi ha un x : Caminar (x , Joan)#. Si atenem a les regimentacions, veurem que la primera implica la segona en virtut d'un conegut principi de la lògica de primer ordre: «Hi ha un x : $P_1(x) \& \dots \& P_n(x)$ » implica: «hi ha un x : $P_1(x) \& \dots \& P_{i-1}(x) \& P_{i+1}(x) \& \dots \& P_n(x)$ », per qualsevol i, n ($n \geq i \geq 1$).

El tractament dels sintagmes preposicionals adverbials és similar, però no exactament igual. Seran vistos com a relacions entre objectes i esdeveniments. Així, «Brutus va apunyalar Cèsar al Senat en els Idus de Març» es regimenta: #Hi ha un x : Apunyalar (x , Brutus, Cèsar) & A(Senat, x) & En (Idus de Març, x)#. Llegeix-ho: «hi ha un esdeveniment que consisteix en un apunyament de Brutus a Cèsar, i és al Senat i és en els Idus de Març» (els exemples ignoren el temps verbal, que considero impertinent per al tema que s'està tractant). Donada aquesta re-

2. «Reply to Cargile», a «Criticism, Comment and Defence», p. 140.

3. *Ibid.*, p. 144.

gimentació, el lector pot comprovar com efectivament s'expliquen el seguit d'implícacions que hi ha entre les oracions de Brutus i Cèsar esmentades abans.

Si la teoria és correcta, una conclusió òbvia que se'n deriva és que, si volem fer veritables les oracions involucrades en les inferències adverbials, hem de poblar la nostra ontologia amb esdeveniments. Aquest compromís ontològic, al qual obliga la teoria, pot esglaiar en primera instància, sobretot si es pensa que formes més usuals de formalitzar les oracions que interessin a Davidson són molt més simples i no comporten aquesta càrrega ontològica. Ara bé, el fet que aquestes oracions quantifiquin sobre esdeveniments, explica les inferències adverbials, i ofereix també un avantatge considerable sobre aquestes formes més usuals de regimentació en primer ordre. Normalment, «Brutus va apunyalat Cèsar» s'expressa: #Apunyalat (Brutus, Cèsar)#; i «Brutus va apunyalat Cèsar al Senat» es representa: #Apunyalat* (Brutus, Cèsar, Senat)#. Sembla clar que els dos verbs «apunyalat» són el mateix, però aquí se'ls representa amb una relació diàdica i una altra triàdica, i el lligam entre tots dos queda enfosquit. D'aquesta manera, a més, les inferències adverbials queden sense explicació.

Alguns filòsofs, però, com Terence Parsons i Jonathan Bennett⁴, consideren que la teoria de Davidson s'ha de retocar per explicar algunes altres interferències que no són adverbials, però que degudament regimentades resulten obtenir-se pel mateix principi lògic. Per exemple, sembla que de «la Maria va conduir el seu cotxe nou» podem inferir: «la Maria va conduir». El que proposen és registrar en la forma lògica els papers de Subjecte i Objecte de l'esdeveniment. Així, regimenten la primera oració si fa no fa per: #hi ha un x: Conduir (x) & Subj (x, Maria) & Obj (x, el cotxe nou)#; i la segona per: #hi ha un x: Conduir(x) & Subj (x, Maria)#. Anàlogament poden explicar-se altres inferències com la que exemplifiquen «Brutus va apunyalat Cèsar» i «Brutus va fer alguna cosa a Cèsar», on l'última oració es tractaria: #hi ha un x: Subj (x, Brutus) & Obj (x, Cèsar)#, i la primera: #hi ha una x: Apunyalat (x) & Subj (x, Brutus) & Obj (x, Cèsar)#. Ara bé, l'oració «Brutus va fer alguna cosa a Cèsar» comporta que ens estem referint a alguna acció de Brutus. La regimentació, però, només ens parla d'un esdeveniment del qual Brutus és subjecte. Si admetem que les accions són una classe d'esdeveniments, podem solventar usant el rol Agent, en comptes de la funció gramatical de Subjecte. Diríem llavors: «hi ha un esdeveniment del qual Brutus és l'agent i...», i això indicaria que parlem d'una acció de Brutus. De fet, Davidson tenia en ment inicialment explicar amb la seva teoria les oracions d'acció. Però dic «inicialment» perquè la teoria s'estén d'una manera natural a oracions que involucren esdeveniments que no són accions: a «la bomba va explotar sorollosament», per exemple, no crec que tingui sentit parlar del rol agent. Sembla llavors que la tria entre el rol agent o la funció de subjecte a la regimentació depèn de si el que s'expressa en cada oració a regimentar és o no una acció, si aquest és el cas, hauríem de concloure que la regimentació dependrà de si el verb de l'oració és d'acció o no. De fet, cal més que això, perquè tot i que hi ha verbs que sempre expressen acció, n'hi ha d'altres que l'expressen només segons els usos, com ara «portar». Així, l'oració «en Joan va

4. Parsons: «Underlying Events in the Logical Analysis of English». Bennett: *Events and their Names*, secció 64.

portar una maleta molt grossa», expressa una acció d'en Joan, però l'oració «la Maria fa sis anys que és morta» no expressa una acció de la Maria.

Davidson es declara poc convençut per la proposta de Parsons i Bennett a favor de l'ús de les funcions Subjecte i Objecte a les regimentacions. El seu argument per rebutjar-la és que la teoria de Parsons-Bennett permet inferir incorrectament de «la Maria bull l'aigua» l'oració: «la Maria bull»⁵. D'altra banda, la teoria no permet tampoc obtenir la inferència correcta de «La Maria bull l'aigua» a «L'aigua bull», ja que regimentem la primera per #Hi ha un x: Bullir (x) & Subj (x, Maria) & Obj(x, Aigua)#; però en canvi a la segona oració «l'aigua» és subjecte i sembla que hauríem de regimentar-la: #hi ha un x: Bullir (x) & Subj (x, Aigua)#, de manera que aquesta segona forma no s'obté de la primera aplicant la coneguda regla d'inferència. El problema és, de fet, més important en anglès, on els exemples són més abundosos: «Mary sank "The Bismark"» implica «"The Bismark" sank». En canvi, nosaltres distingim entre enfonsar i enfonsar-se. Així, per bé que jo puc enfonsar «el Bismarck», «el Bismarck» s'enfonsa, i també, certament, «el Bismarck» és enfonsat⁶. La diferència de verbs pot suggerir que ens estiguem referint a esdeveniments diferents, però el suggeriment no té en absolut la força d'una implicació, i, de fet, poden proposar-se regimentacions que tractin unitàriament totes dues oracions. Una proposta d'aquest estil és la que esbossa Parsons al final del seu article «Underlying Events»⁷. La idea bàsica és que sintagmes nominals que ocupen la posició d'objecte o instrument en la regimentació, poden ocupar la posició de subjecte en l'estructura superficial de l'oració. La necessitat d'incloure aquí el rol «instrument», la donen inferències com aquesta que exemplifiquen el parell d'oracions: «en Joan va trencar el vidre amb un pal» i «el pal va trencar el vidre». La forma lògica de la primera oració seria: #Hi ha un x: Trencar(x) & Subj(x, Joan) & Obj(x, el vidre) & Amb(el pal, x)#, i la de l'oració implicada: #Hi ha un x: Trencar(x) & Obj(x, el vidre) & Amb(el pal, x)#. La teoria especificaria quins verbs i en quines circumstàncies atorguen la funció subjecte en l'estructura superficial i a quines funcions o rols de la forma lògica el donen. Per exemple, en el cas present, podríem dir que el verb «trencar», quan a la seva forma lògica la posició de subjecte és buida, atorga en l'estructura superficial la posició de subjecte al sintagma nominal, si hi és, que ocupa a la forma lògica la posició d'instrument. Pel cas del verb «bullir» diríem una cosa anàloga substituint instrument per objecte. Més endavant, en el decurs d'aquest mateix treball, considerarem una ampliació d'aquesta teoria⁸.

No tots els adverbis aconsegueixen les inferències adverbials. «En Joan vindrà probablement» no implica «en Joan vindrà». Tampoc no podem inferir de «apa-

5. «Reply to Castañeda» a «Criticism, Comment and Defence», p. 125.

6. Les relacions semàntiques entre verbs com «enfonsar», «enfonsar-se» i la forma «ser enfonsat» no són gens clares i mereixen un tractament monogràfic que, malauradament, no estic en condicions de fer. Més endavant, però, tindrè l'ocasió de dir-ne alguna cosa més.

7. P. 266.

8. Els seguidors de la teoria dels esdeveniments han asenyalat una abundant evidència semàntica a favor seu, al marge de les inferències adverbials. Destaca, per exemple, el tipus d'inferència exemplificada pel parell d'oracions: «la casa va explotar» i «hi va haver una explosió». Per un recull degudament comentat de tota aquesta evidència vegeu Parsons: *Events in the Semantics of English*, cap. 2.

rentment van divertir-se molt» que aquells a qui ens referim van divertir-se efectivament, etc. Davidson, però, ens recomana deixar-los de costat pel seu caràcter intensional. Aquests adverbis «no s'han de tractar com a predicats d'accions o esdeveniments en general»⁹. Si els tractéssim així tindríem problemes. Prenem l'oració: «Booth va matar intencionadament Lincoln», i suposem que Lincoln fos el primer polític que acudia al teatre Ford. Llavors, l'oració «Booth va matar intencionadament el primer polític que acudia al teatre Ford» tindria, segons la teoria, la mateixa forma lògica que l'anterior, però és clar que una oració no implica l'altra. Davidson fa notar que aquests són els típics problemes que generen els termes intensionals, i no és estrany que els creïn també en aquest context. Suggereix que s'han de tractar separadament, al marge de la teoria, com a operadors intensionals¹⁰.

Jonathan Bennett no es mostra satisfet per aquestes raons. Segons ell, seria desitjable un tractament unitari dels adverbis, encara que alguns siguin intensionals¹¹. La idea de Bennett és tractar tots els adverbis —intensionals o no— com a modificadors de predicats. Bàsicament, un adverbi és una funció en què, a cada predicat, se li n'assigna un altre. Així, «silenciosament» assigna al predicat «resar» el predicat «resar silenciosament»; al predicat «llegir», li assigna «llegir silenciosament», etc. Un adverbi que aconsegueix les inferències que hem vist és simplement un adverbi que assigna a un predicat un altre que té per extensió un subconjunt de l'extensió de l'anterior. Així, si es predica de la Maria «jugar silenciosament» també es predicarà «jugar», i així successivament. És, doncs, aquesta condició general que aconsegueixen aquests adverbis la que explica les inferències adverbials, i no, com vol Davidson, que siguin predicats d'esdeveniments.

9. «Adverbs of Action», p.234.

10. Terence Horgan, a «The Case Against Events», s'adscriu a la teoria dels modificadors de predicats, la qual esbossarà a continuació, dins del context d'una sèrie d'arguments que volen mostrar que els esdeveniments són prescindibles en filosofia. Però Horgan, no només pensa que hi ha una teoria alternativa a la de Davidson que no fa ús d'esdeveniments i que explica les mateixes coses, sinó que de fet n'explica més i tot. Cita el cas de la no inferència entre «en Joan quasi va córrer fins a casa» i «en Joan va córrer fins a casa». L'interès de l'exemple és que l'adverbi «quasi» no sembla intensional. Si això és correcte, hem de concloure que no són els adverbis intensionals únicament els que incompleixen les inferències adverbials. Per tant, si es vol defensar la teoria de Davidson s'ha d'oferir un tractament d'aquest adverbi compatible amb la teoria dels esdeveniments. Un tractament d'aquest estil seria dir que «quasi» modifica oracions, de manera que «en Joan quasi va córrer fins a casa» significaria: «va ser quasibé el cas que: en Joan va córrer fins a casa». Bennett, *op. cit.*, p. 183, objecta a aquesta anàlisi que l'oració és ambigua, té la lectura en què en Joan va a casa caminant de pressa, gairebé corrents, i té la lectura en què en Joan va anar corrents un tros del camí, gairebé fins a casa. L'ambigüitat s'explica fàcilment si suposem que en la primera lectura «quasi» modifica el verb i en la segona modifica, en canvi, l'adverbi «fins». Encara que no ho diu, suposo que pensa que l'anàlisi en termes de modificador d'oracions no pot explicar l'ambigüitat. Naturalment, Bennett examina les dades en anglès, però crec que podem admetre que l'oració catalana «en Joan quasi va córrer fins a casa» és realment ambigua, tot i que la lectura marcada és la segona. Per recollir el sentit d'aquesta segona lectura és més natural en català: «en Joan va anar corrents quasi fins a casa».

11. *Op. cit.*, secció 68.

Tot i que pot semblar-ho a simple vista, per explicar les inferències, la teoria no requereix un principi lògic per a cada adverbí que digui com, en virtut del seu significat, es comporta lògicament. Bennett fa notar que tot el que cal per explicar les inferències adverbials és conèixer a quina de cinc classes pertany l'adverbí de l'oració que volem regimentar. Aquestes cinc classes vénen determinades per les relacions lògiques entre l'oració amb adverbí (+Adv) i l'oració sense adverbí (-Adv), i són les següents: (1) (+Adv) implica (-Adv) i no a la inversa; (2) (-Adv) implica (+Adv) i no a la inversa; (3) (+Adv) i (-Adv) són equivalents; (4) (+Adv) implica no-(Adv); i (5) (+Adv) és independent de (-Adv).

Vegem un exemple del funcionament d'aquesta teoria. Prenem l'oració «la taula va caure pesadament». La teoria de Bennett li assignaria com a forma lògica: #Pesadament (Caure) (la taula)#, mentre que a l'oració «la taula va caure» se li assigna: #Caure (la taula)#. L'adverbí «pesadament» pertany a la classe (1) i aquesta informació ens permet explicar d'una manera automàtica la implicació de la segona oració a partir de la primera. Com ja hem dit, els adverbis per als quals valen les inferències adverbials són simplement una classe de modificadors de predicats que compleixen a més la condició que l'extensió del predicat construït a partir d'ells està inclosa en l'extensió del predicat modificat, això és, en els termes presents, aquells que pertanyen a les classes (1) o (3).

Terence Parsons¹² ha presentat una objecció a la teoria dels modificadors de predicats, basada en la dificultat d'aquesta per explicar inferències en oracions que contenen diversos adverbis. Prenem l'oració (i) «l'home va caure pesadament a terra després de mitjanit». L'oració implica entre d'altres, (ii) «l'home va caure», (iii) «l'home va caure pesadament», (iv) «l'home va caure a terra», (v) «l'home va caure a mitjanit». De fet, tant «pesadament» com «a terra» com «després de mitjanit» són adverbis de la primera categoria. Com es pot comprovar fàcilment, la teoria de Davidson no té cap problema per explicar les inferències. Vegem ara el tractament en la teoria dels modificadors. La forma lògica corresponent a (i) és (i'): #Després de mitjanit (A terra (Pesadament (Caure)))(l'home)#, mentre que la de (iv) és (iv'): #A terra (Caure) (l'home)#. ¿Com s'explica la inferència de (i) a (iv)? ¿Com que «després de mitjanit» és de categoria (1), de (i') podem inferir (a): #A terra (Pesadament (Caure)))(l'home)#. Per tal que (a) impliqui (iv') necessitem una regla del tipus: «#X (Pesadament (Y)) (x)# implica #X(Y) (x)#». No és aquesta l'única regla que caldria. Per explicar que «l'home va caure pesadament a terra» implica «l'home va caure a terra pesadament» n'hauríem de tenir una altra que digués: #A terra (Pesadament (X)) (x) #implica# Pesadament (A terra (X)) (x)#, i moltes altres que el lector pot imaginar. Jo no veig cap manera òbvia de descriure aquestes regles sense que tinguin en el si de la teoria un fort caràcter *ad hoc*.

El problema principal de la teoria dels modificadors de predicats, que també és present a l'argument anterior, és que obliga els adverbis a prendre abast. Però si realment prenguessin abast, hauríem d'esperar que les oracions en què n'hi ha més d'un fossin ambigües, i tinguessin tantes lectures com diferències d'abast hi

12. Op. cit., pp. 253-254.

pugui haver entre els adverbis. Ara bé, sembla que tant és dir: «la taula va caure pesadament a terra», com «la taula va caure a terra pesadament»¹³.

II

En la nostra parla quotidiana sobre les accions, són freqüents expressions d'aquest estil: «en Joan va guanyar l'aposta menjant-se cinquanta calçots d'una tirada», «Booth va matar Lincoln disparant-li a l'esquena», «l'Esteve va tombar el ninot de fira llençant-li una pedra». Aparentment són del mateix tipus: «la Marta va sortir de la botiga cantant», «l'àvia feia punt mirant la televisió». Ara bé, les dues últimes oracions admeten ser parafrasejades amb la locució «mentre», i en canvi les primeres no. Així podem dir «l'àvia feia punt mentre mirava la televisió», però no podem dir «Booth va matar Lincoln mentre li disparava a l'esquena», ni tampoc «en Joan va guanyar l'aposta mentre menjava cinquanta calçots d'una tirada»¹⁴. Per raons de comoditat expositiva, anomenaré el primer tipus d'expressions —les no parafrasejables amb «mentre»— «oracions de gerundi». En elles fem dues descripcions d'acció, una amb el verb principal —«En Joan va guanyar l'aposta», «Booth va matar Lincoln»— i l'altra amb un verb en gerundi —«disparant-li a l'esquena», «llençant-li una pedra»¹⁵. Com es pot veure, i aquesta és una característica típica de les oracions de gerundi, les dues descripcions d'acció involucren el mateix agent. Doncs bé, alguns filòsofs consideren que, de fet, les dues descripcions ho són de la mateixa acció (i no simplement d'accions del mateix agent). Això és el que anomenaré «la tesi d'Anscombe»; és a dir: en les oracions de gerundi usem dues descripcions de la mateixa acció¹⁶.

13. M'ha semblat trobar un exemple d'ambigüitat d'aquest estil a: «la Maria va parlar irònicament amb gràcia» En la primera lectura, que recolliria bé la teoria de Davidson, el que es diu és que la Maria va parlar irònicament i amb gràcia. Però hi ha una segona lectura en la qual el que va fer amb gràcia la Maria és parlar irònicament, no necessàriament parlar. Ara bé, tant «irònicament» com «amb gràcia» són adverbis intensionals i, per tant, cauen fora de l'abast de la teoria de Davidson (dec aquesta observació a Manuel García-Carpintero). No he estat capaç de trobar exemples amb adverbis no intensionals.
14. A més a més, les dues darreres oracions admeten parafrasi amb «i», però les dues primeres no. Així, podem dir: «l'àvia feia punt i mirava la televisió», però no podem dir «Lincoln va matar Booth i li va disparar a l'esquena». Dec aquesta observació a Carme Picallo.
15. També s'usa en català la forma «en + inf»: «en córrer per sota dels 9.80", l'atleta va establir un nou rècord mundial dels cent metres lllisos», i també la forma «tot + gerundi». No obstant això, crec que la forma més habitual és la del gerundi i, en tot cas, serà la que usaré en tots els exemples que discutiré. Agraïxo a Ramon Cirera la seva orientació sobre aquest tema lingüístic.
16. Segueixo aquí Bennett, op. cit., cap. XII. La literatura filosòfica que coneix sobre el que he caracteritzat com «la tesi d'Anscombe» és exclusivament saxona. La construcció sobre la que es discuteix és la locució «by» + gerundi, com ara: «Booth killed Lincoln by shooting him in the Ford's Theatre». Crec que les oracions de gerundi, tal com les he caracteritzades aquí, corresponen en català a aquestes oracions angleses. També crec que la qüestió a debat, la «tesi d'Anscombe», és una qüestió d'interès, i no depèn, a desgrat de les aparences, d'idiosincrasies lingüístiques, com ho demostra potser el fet que les oracions angleses tampoc no són parafrasejades amb «while», no es pot dir en anglès «Booth killed Lincoln while shooting him in the Ford's Theatre».

Els qui s'oposen a aquesta tesi opinen que les oracions de gerundi no descriuen diferentment la mateixa acció, sinó que descriuen accions diferents. Normalment afirmen que l'oració amb el verb principal descriu una acció que inclou, espàcio-temporalment, l'acció descrita per l'oració en gerundi. Així, l'assassinat de Lincoln per Booth és una acció de Booth que acaba amb la mort de Lincoln, unes hores després que acabi l'acció de Booth de disparar sobre l'esquena de Lincoln, que és el que descrivim per «disparant-li (a Lincoln) a l'esquena». Lawrence Davis, un dels defensors d'aquesta postura, proposa el següent principi general: «Si la descripció d'una acció implica que té com a conseqüència algun esdeveniment, llavors l'acció que descriu inclou aquest esdeveniment, tota acció mitjançant la qual causi aquest esdeveniment i qualssevol esdeveniments que vinculin causalment tals accions amb l'esdeveniment¹⁷».

Suposem que durant un tiroteig un delinqüent dispara sobre un policia i aquest contesta disparant també. Pocs minuts després el delinqüent mor, però el policia no mor fins l'endemà. Així, com que l'acció de matar el policia descriu una acció del delinqüent que implica la mort del policia, d'acord amb el principi de Davis hem de concloure que descriu una acció que no acaba fins un dia després de la mort del seu agent. Jo crec que això fa massa violència a les nostres intuïcions sobre què és una acció.

No obstant això, l'argument dels qui defensen aquesta postura és que una acció de matar algú no queda completada fins que aquest algú mor. Consideren intel·ligible que una acció de matar acabi abans que la víctima de l'assassinat mori: «després de tot, ¿com pot la mort ser el que fa de l'acció un assassinat, i en canvi no ser-ne part?»¹⁸

D'altra banda, Davidson ha desenvolupat un argument important a favor de la tesi d'Anscombe¹⁹. Suposem que és veritable l'oració: «la reina va emmetzinar el rei col·locant-li verí a la seva orella». Com es pot comprovar, es tracta d'una oració de gerundi i, segons Davidson, l'acció de matar el rei és la mateixa acció de la reina que la de col·locar verí a l'orella del rei. ¿Per què? Davidson diu que perquè, si fossin accions diferents, la reina hi hauria de fer coses diferents. Però, pel que toca a emmetzinar el rei, tot el que fa la reina és col·locar-li verí a l'orella i prou. Aquest és un raonament que batejaré com «l'argument de l'agent». La raó del nom és que, segons em sembla, la força de l'argumentació descansa en el nostre concepte d'agent d'una acció. Per copsar-lo millor suggereixo imaginar una situació contrafàctica. Suposem un món possible, alternatiu al món real, on tot és igual a com s'ha esdevingut excepte pel detall que Lincoln decideix acudir al te-

La raó del nom —«tesi d'Anscombe»— és que G. E. M. Anscombe, als paràgrafs 23-27 del seu llibre *Intention* defensa un cas particular de la tesi, per primera vegada que se sàpiga. No obstant això, la filòsofa anglesa no ha enunciat ni defensat mai aquesta tesi d'una manera explícita (com ha fet Davidson, per exemple). Julia Annas, al seu article «Davidson and Anscombe on "the same action"», argumenta que Anscombe només accepta una versió més débil del que he anomenat aquí «la tesi d'Anscombe». No entraré en aquesta qüestió, i em centraré en la discussió de la tesi que he caracteritzat.

17. Lawrence Davis: «Individuation of Actions», p. 529.

18. Irving Thalberg: «When Do Causes Take Effect», p. 585.

19. «Agency», pp. 57-58.

atre Ford portant una camisa amb un coll reforçat per una mena de planxa metàl·lica. Imaginem llavors la famosa escena en la qual Booth dispara sobre el coll del president, tal com va fer-ho realment. Ara bé, en aquest món alternatiu, la bala impacta en la planxa metàl·lica i no directament en el coll del president, de tal manera que Lincoln resulta pràcticament il·lès. La pregunta que podem fer-nos és: ¿ha fet Booth dues coses diferents en els dos mons possibles (l'alternatiu i el real)? La resposta que suggereixo, i que crec, que es desprèn del nostre concepte d'acció, és negativa: pel que fa a Booth, la seva actuació en tots dos mons és la mateixa. Exposaré l'argument encara d'una altra manera. Quan parlem d'accions de Booth parlem de coses que fa Booth (de les quals és l'agent), doncs bé, allò que fa Booth i descrivim com l'acció de Booth de disparar sobre el president Lincoln és el mateix que fa i descrivim com l'acció de Booth de matar Lincoln, perquè no hi ha res del que fa Booth que reculli la segona descripció que no ho reculli també la primera.

Davidson, a més d'oferir aquest argument a favor de la tesi d'Anscombe, també explica la confusió que, segons ell, fa creure que en les oracions de gerundi es descriuen dues accions del mateix agent, una de les quals inclou l'altra²⁰. La confusió en qüestió consisteix a pensar que la referència a una acció a través d'una descripció que esmenta una conseqüència d'aquesta acció comporta que la descripció es refereixi a una entitat que inclou la pròpia conseqüència. Això és, la tan comentada acció de Booth té com a conseqüència la mort de Lincoln, i això ens permet parlar de l'acció de Booth de matar Lincoln, és a dir, referir-nos a l'acció de Booth a través d'una conseqüència seva. Però això no vol dir que l'acció de Booth no s'acabi fins que es produeix la mort de Lincoln, de la mateixa manera que «la mare del compositor de *Parsifal*» no es refereix a un objecte que s'estén en el temps fins al moment en què es compon el *Parsifal* (la mare de Wagner duia trenta-cinc anys morta quan el seu fill va compondre *Parsifal*²¹). És a dir, el qui diu que l'acció de Booth de matar Lincoln inclou la mort de Lincoln, confon la mort de Lincoln —un esdeveniment que té lloc hores després que Booth dispari—, amb l'acció de Booth de matar Lincoln, una acció que acaba allà on Booth deixa actuar. Quan descrivim l'acció de Booth com l'acció de matar Lincoln ens servim de la relació (causal) que hi ha entre l'acció i l'esdeveniment en què consisteix la mort de Lincoln, és a dir, no ens hi referim directament, sinó a través d'una conseqüència seva. En definitiva, la confusió consisteix a prendre una descripció extrínseca d'una acció com a descripció intrínseca.

Aquesta explicació resol la paradoxa que preocupa a qui nega la tesi d'Anscombe. Si ens preguntem com pot ser que l'acció de Booth de matar Lincoln tingui lloc hores abans de la mort del president, la manera de fer la pregunta pot portar-nos de cap a la confusió. La pregunta correcta és: ¿podem descriure l'acció de Booth esmentant una conseqüència que encara no té? La resposta òbvia és que no, i naturalment no ho fem mai. En l'interval de temps que va des de l'acció de disparar fins a la mort de Lincoln és simplement incorrecte referir-se a l'acció de Booth com el seu assassinat de Lincoln, de la mateixa manera que hagués estat in-

20. «Agency», p. 58.

21. Bennett, *op. cit.*, pp. 197-198.

correcte referir-se a la senyora Wagner com la mare del compositor de *Parsifal* abans que el músic alemany hagués escrit aquesta òpera.

¿Quan deixa d'actuar Booth? ¿No pot dir-se de la descripció «l'acció de Booth de disparar a l'esquena de Lincoln» el mateix que hem dit de la descripció «l'acció de Booth de matar Lincoln»? La nostra descripció fa esment d'un esdeveniment, el tret de l'arma de Booth, que potser és conseqüència de l'acció de Booth i no és l'acció mateixa. És a dir, ¿per què no considerar «l'acció de Booth de disparar a l'esquena de Lincoln» una descripció tan indirecta i extrínseca de l'acció de Booth com la descripció «l'acció de Booth de matar Lincoln»? La resposta a aquestes preguntes és al cor de la filosofia de l'acció, és la resposta a la pregunta d'on comença i on acaba una acció. És important veure que la tesi d'Anscombe hi és neutral; només ens diu que dues descripcions es refereixen al mateix en determinades construccions, però no ens diu exactament què és allò a què es refereixen (quina és la seva ubicació espàcio-temporal). S'han de tenir doncs, raons independents —metafísiques i semàntiques— per resoldre la qüestió, al marge de la tesi d'Anscombe. Per exemple, un principi semàntic com el que he citat anteriorment de Davis, sí que ens diu, donada una descripció d'acció, quin interval temporal ocupa, i d'aquí es deriva precisament l'oposició a la tesi d'Anscombe, però no a la inversa. Davidson, per la seva banda, creu que tota acció consisteix en un moviment corporal. Així, en els cas de Booth que ens ocupa, la seva acció acaba amb el seu moviemnt del dit (per prémer el gallet). Davidson resumeix les seves opinions en una frase molt explícita: «We never do more than move our bodies. The rest is up to nature» («No fem res més que moure el cos. La resta depèn de la naturalesa»²²). Per tant, la reina que vol matar el seu rei es limita a posar-li verí a l'orella, després s'encomana a la naturalesa per tal que aquesta li permeti obtenir els fins que busca.

Simpatitzo amb la tesi de Davidson, que diu que les accions són moviments corporals, i crec que puc oferir un raonament que li dona suport. El meu argument consta de dues premisses: la primera diu que les nostres accions són el mitjà de què disposem per modificar el món d'acord amb els nostres desitjos, i la segona que l'única manera que tenim d'alterar el món és a través de moviments del nostre cos.

No discutiré les premisses aquí, però sí una objecció general contra la idea que totes les accions són moviments corporals. Suposem dos alumnes, A i B, als quals es demana que facin una suma. Com que A està més avançat en els seus estudis se li demana que la faci mentalment, però a B se li permet l'ajut del paper i el bolígraf. Tant A com B, doncs, fan la suma; però només B ha mogut el seu cos. ¿Hem de concloure, d'acord amb Davidson, que A no ha dut a terme cap acció?

Jo crec que sí que ho hem de concloure. Però estic d'acord, naturalment, que els cas d'aquell que fa una suma mentalment és ben diferent d'aquell que no fa res de res, i que l'ús del verb «fer» no és aquí accidental. Ara bé, tot això és compatible amb la tesi de Davidson perquè, segons em sembla, els actes mentals (com

fer una suma mentalment) són accions només en un sentit derivatiu. Al final d'aquesta secció oferiré una explicació de quin crec que és aquest sentit derivatiu.

Jonathan Bennett distingeix dues classes d'oracions de gerundi²³. Al primer tipus pertanyen aquelles en les quals les dues descripcions d'acció fan referència a esdeveniments sincrònics en el temps; després n'hi ha unes altres en què els esdeveniments no són sincrònics. Un exemple del primer tipus seria: «l'atleta va batre el rècord dels cent metres llisos corrent per sota dels 9.80"». Aquí fem esment de dos esdeveniments, l'un consistent en la carrera de cent metres de l'atleta i l'altre en el seu rècord, que sembla, a un nivell intuïtiu, que es donen al mateix temps. Exemples del segon tipus serien: «l'Esteve va tombar el ninot de fira llençant-li una pedra», o també, «Booth va matar Lincoln disparant-li a l'esquena», aquí els esdeveniments són, per una banda la mort de Lincoln, i per altra banda el tret de Booth, i és el cas que el primer ocorre hores després que el segon. Crec que és molt significatiu el fet que aquells que no accepten la tesi d'Anscombe en general, per les raons comentades, sí que l'accepten en canvi per a oracions de gerundi del primer tipus²⁴. Això suggereix que l'explicació de Davidson de la confusió en què cauen aquests filòsofs pot ser correcta. Si Davidson té raó i, per tant, aquells que neguen la tesi d'Anscombe confonen l'acció descrita amb allò de què ens servim per descriure-la, la seva acceptació de la tesi per a oracions de gerundi en les quals els esdeveniments que usem per referir-nos a l'acció es donen en el mateix moment de temps podria interpretar-se com un símptoma d'aquesta confusió.

A mi també em sembla que l'explicació de Davidson és correcta, perquè trobo l'argument de l'agent molt convincent. Certament, sembla intuïtivament que allò que fa Booth i descrivim com l'acció seva de matar Lincoln no difereix del que descrivim com la seva acció de disparar. Voldria, però, afegir que l'error que Davidson atribueix al no anscombista no és tan greu com es podria pensar. Fixem-nos que aquí l'analogia amb la mare de Wagner es trenca, perquè ningú que sentís parlar de la mare del compositor del *Parsifal* i no conegués la vida de Wagner, estaria inclinat a pensar que el seu interlocutor amb la «mare del compositor de *Parsifal*» s'està referint a una dona que no mor fins després de la composició d'aquesta òpera. ¿Per què, doncs, tanta gent pensa que «l'acció de matar Lincoln» no s'acaba fins que es produeixi la mort de Lincoln? Jo crec que s'ha d'explicar aquest fet i que, a més, l'explicació és compatible, fins a cert punt, amb el diagnòstic de Davidson. L'explicació que proposo és essencialment que el no anscombista no confon l'acció amb una conseqüència seva qualsevol, la confon amb una conseqüència pretesa de l'acció, és a dir, amb un fi de l'acció.

A continuació intentaré precisar què entenc per fi d'una acció i per què és fàcil de confondre'l amb l'acció. Seguint Davidson²⁵, un moviment corporal X és una acció d'un agent A quan es fa intel·ligible —es racionalitza— apel·lant a estats interns d'A i X és conseqüència causal d'aquests estats interns. Entre aquests estats interns, s'hi troben les intencions²⁶. Les intencions són els estats mentals

23. Op. cit., pp. 194-195.

24. Vegeu per exemple, Davis, op. cit., p. 529.

25. «Actions, Reasons and Causes».

26. Vegeu Bratman: *Intention, Plans and Practical Reason*, per una caracterització de les intencions

més propers a les accions des del punt de vista causal. Rara vegada una acció s'explica per la formació d'una única intenció, així, sovint l'agent forma la intenció d'A, però s'adona que per aconseguir A li cal B, i forma la intenció de B, i naturalment aquest procés es pot anar repetint. Això fa que sovint l'explicació d'una acció comporti l'atribució a l'agent d'una colla d'intencions que formen, però, una jerarquia construïda a partir de la relació mitjà-fi. Així, la intenció d'A és jeràrquicament superior a la de B, donat que B és mitjà d'A i la presència de la intenció de B en l'agent s'explica per la presència de la seva intenció d'A, i l'explicació rau en el fet que la segona és causa de la primera. Així podem dir d'una manera general que:

(*)si I_1, \dots, I_n és un conjunt d'intencions jeràrquicament ordenades de manera que I_k és anterior a la jerarquia a I_m si $k < m$, llavors I_s causa I_t per cada s, t tals que $1 \leq s < t \leq n$ ²⁷.

Naturalment, les intencions tenen contingut i és el seu contingut el que determina el seu ordre jeràrquic, és a dir, el fet que B sigui un mitjà d'A. Doncs bé, els fins d'una acció, segons el meu ús, són tots els esdeveniments X_1, \dots, X_n correlacionats amb els continguts de les intencions I_1, \dots, I_n de la jerarquia que hem atribuït a l'agent per explicar la seva acció X. No sóc capaç d'explicitar aquesta correlació entre fins i continguts d'intencions, però sí de suggerir que l'agent es representa un tipus d'esdeveniment que espera causar amb la seva acció, la correlació consisteix en la semblança de tipus²⁸.

Considerem el cas de Booth per fixar les idees d'aquest aparell teòric que acabo d'introduir. Booth forma la intenció de matar Lincoln. Després forma la intenció de disparar-li a l'esquena al Ford's Theatre, perquè s'adona que disparar-li d'aquesta manera i en aquest lloc és un mitjà per matar-lo. A continuació forma la intenció de moure el dit de certa manera. Els fins de les accions de Booth són: la mort de Lincoln, el tret de la vida pistola i el moviment del seu dit. El que el no anscombista proposa és incloure els fins en les accions, i llavors, naturalment, tenim accions diferents segons els fins que incloem. Considero que aquesta estratègia no és recomanable, i el meu argument, de nou, és l'argument de l'agent. Si el no anscombista tingués raó en el cas que ens ocupa, Booth hauria fet tres coses diferents, però en canvi les nostres intuïcions ens diuen que només n'ha fet una. Si algú no està segur de les seves intuïcions respecte d'això, li suggereixo que repeteixi l'experiment mental anterior, i li suggereixo també que pensi en els casos ben reals d'accions que no compleixen els seus fins fins temps després d'haver mort el seu agent.

Si la definició d'acció de Davidson és correcta, podem entendre perquè és fàcil confondre fins amb accions. Aquests fins estan correlacionats amb objectes

com a tipus d'estats mentals no reduïbles a creences o desitjos i del seu paper en l'explicació de l'acció.

27. Aquesta definició no és exacta. En general, la jerarquia no és lineal, sinó que té forma d'arbre. Formalment crec que es podria definir com l'ordre parcial estricta al qual dona lloc en cada cas la relació de ser jeràrquicament anterior. He omès, però, aquest detall per raons de simplicitat, ja que no afecta l'ús que en faré en el text.

28. La semblança, segons que em penso, només ha d'afectar els aspectes que l'agent considera essencials.

d'intencions, sense les quals, i sense el seu paper causal, fóra del tot impossible l'atribució d'accions. La intenció de matar Lincoln explica causalment el moviment del dit de Booth, sense aquesta intenció no hi hagués hagut tal moviment. La descripció «l'acció de matar Lincoln» no implica que la mort de Lincoln forma part de l'acció descrita, sinó només, en tot cas, que la intenció de Booth de matar Lincoln ha causat l'acció referida, la qual, al seu torn, ha causat la mort de Lincoln. És a dir, implica que l'acció de Booth ha assolit el seu fi.

Per acabar aquesta discussió, potser pagui la pena contrastar el cas de Booth amb el cas d'accions espàcio-temporalment discontinues, que proposa Judith Thomson²⁹. Prenem un dels exemples que ofereix la mateixa autora. Suposem que la professora Thomson a casa seva té dos dormitoris, separats per dues habitacions més. Un dia decideix netejar tota la casa, començant pel primer dormitori i acabant pel segon. L'autora conclou que la descripció «la neteja de Thomson dels dos dormitoris» denota una acció que és espàcio-temporalment discontinua (perquè es compon d'interval·ls espàcio-temporals diferents, l'un referit a la neteja del primer dormitori i l'altre a la del segon). Jo crec que Thomson s'equivoca; en realitat la descripció es refereix a un grapat d'accions, com revelen experiments mentals adequats. Suposem que Thomson (és una simple suposició) queda paralitzada després de començar a netejar el primer dormitori. ¿Assolirà el fi de netejar els dos dormitoris? Evidentment no. És important veure la diferència amb el cas de Booth. Si Booth queda paralitzat després de moure el seu dit (i la resta del món continua igual), ¿deixarà d'assolir el seu fi de matar Lincoln? Evidentment no. El que ha confós Thomson, m'atreveixo a suggerir, és que tot aquest grapat d'accions que contribueixen a netejar el seu pis estan causades per la mateixa intenció, netejar els dos dormitoris, i, pel principi (*), per qualsevol altra intenció de la qual sigui jeràrquicament subsidiària, com ara la de netejar el pis. L'anscombista davidsonià pot explicar la diferència entre els dos casos, perquè en el de Booth només hi ha implicat un moviment corporal, en el de Thomson, en canvi, n'hi ha més. En canvi no veig cap manera que aquell que inclou els fins en les accions pugui explicar la diferència, perquè qui així pensa també opina que el cas de Booth comporta diverses accions amb causes internes idèntiques (de fet, pel cas de Booth jo diria que les mateixes intencions causen les tres suposades accions).

La caracterització del concepte de fi d'una acció m'ajudarà a precisar quin és el sentit derivatiu dels actes mentals, qüestió que he deixat pendent. El noi que fa una suma mentalment, duu a terme uns canvis interns (perquè no hi ha moviments corporals) causats per una intenció (igual que passa amb les accions pròpiament dites). Ara bé, el contingut d'aquesta intenció no fa referència a un tipus d'esdeveniment extern a l'individu, sinó a un estat mental. Així, el noi que fa la suma mentalment forma la intenció d'assolir un estat mental el contingut del qual sigui el resultat de la suma. Això vol dir que els canvis interns que tenen lloc en l'individu estan governats per una intenció el contingut de la qual es correlaciona amb un fi, que és la fita a la qual s'adrecen aquests canvis. Això mateix és el que

29. V. Judith Jarvis Thomson: *Acts and other Events*.

passa amb les accions normals, i és el que justifica el sentit derivatiu d'acció que involucren els actes mentals. La diferència rau en el fet que el fi és intern, mental, i per això els actes mentals no són accions en un sentit propi. Resumint, podem dir que un acte mental és un procés intern al qual té sentit atribuir fins, també interns.

Finalment, voldria considerar de passada, sense entretenir-m'hi gaire, una objecció que es fa freqüentment a la tesi d'Anscombe, és a dir, que permet fer afirmacions estranyes. Per exemple, considerem les oracions «Booth va matar Lincoln disparant-li a l'esquena» i «l'acció de disparar de Booth va causar una ferida en el coll del president» i suposem que totes dues són veritables. Com hem vist, si la tesi d'Anscombe és correcta, «l'assassinat de Lincoln per Booth» i «l'acció de Booth de disparar a Lincoln» es refereixen a la mateixa acció de Booth. Si acceptem que la relació de causa és extensional, hem de concloure que l'oració «l'assassinat de Lincoln per Booth va causar una ferida en el coll del president» ha de ser veritable, i aquesta és una d'aquelles afirmacions «estranyes» a les quals em referia abans. El partidari de la tesi d'Anscombe es defensa dient que l'oració en qüestió és, certament, estranya, però no pas falsa, i espera explicar l'estranyesa recorrent a les regles pragmàtiques que governen el llenguatge. En aquest cas, l'explicació podria seguir més o menys aquesta pauta: quan ens referim a una cosa —objecte, acció o esdeveniment— a través d'una altra cosa, en virtut d'una relació entre totes dues, esperem que l'esment d'aquesta segona cosa sigui pertinent a l'hora d'avaluar l'oració proferida. Per exemple, quan proferim «Booth va matar Lincoln disparant-li a l'esquena», l'esment de l'esdeveniment consistent en la mort de Lincoln és segurament pertinent per avaluar l'oració, ja que, sense entrar en cap anàlisi semàntica rigorosa, sembla que amb tal oració volem dir aproximadament que l'acció de Booth va tenir com a conseqüència la mort de Lincoln, i tal conseqüència va ser el cas fonamentalment degut al tret de Booth a l'esquena del president. No és possible, en canvi, justificar semblantment la pertinència de la mort de Lincoln en l'oració «l'assassinat de Lincoln per Booth va causar una ferida en el coll del president», perquè aquí volem destacar un efecte particular de l'acció de Booth, l'esment a la mort de Lincoln no ens ajuda a entendre el vincle causal. En canvi «Booth va matar Lincoln i això el va convertir en un magnicida» sona impecablement, ja que, per tal que l'oració sigui veritable, és crucial que l'acció de Booth hagi causat la mort d'un governant important.

III

A les seccions precedents hem vist dues importants teories semàntiques, i les hem sotmès a un cert examen, considerant-ne els arguments a favor i en contra. Amb això he pretès, simplement, que el lector tingui presents les bones raons que hi ha per acceptar-les, i també quines són les teories alternatives que, eventualment, poden amenaçar-les. En aquesta secció veurem, però, com la combinació d'aquestes teories porta, almenys en aparença, directament a un conflicte que sembla difícil de resoldre. Un cop plantejat el conflicte, en consideraré les possibles solucions, i a partir d'elles proposaré concloure que la dificultat sembla su-

perable només si estem disposats a incorporar en l'anàlisi semàntica consideracions metafísiques. Al final, però, sorgiran alguns dubtes respecte de la viabilitat de la solució proposada.

Plantejaré la dificultat tal com ho fa Julia Annas. Suposem que és veritable l'oració «En Joan va disparar en Pere amb un revòlver prement el gallet». Si acceptem la tesi d'Anscombe, tenim que l'acció d'en Joan de disparar a en Pere amb un revòlver és la mateixa que l'acció d'en Joan de prémer el gallet. Com que són la mateixa acció, i com que, segons Davidson, els adverbis són predicats d'accions, podem concloure que en Joan va prémer el gallet amb un revòlver, la qual cosa és falsa (almenys podem estipular perfectament l'exemple perquè ho sigui). El problema, com es pot veure, és que «amb un revòlver» és un predicat de l'acció de disparar, però si aquesta és idèntica a l'acció de prémer el gallet, llavors el predicat també s'hi ha d'aplicar³⁰.

Si acceptem les consideracions de Parsons i Bennett, comentades a la primera secció, sobre la conveniència de representar en la forma lògica els rols i funcions de Subjecte, Agent i Objecte, l'argument pot reproduir-se amb molts més casos. Així, amb les condicions de l'exemple del paràgraf anterior, podem concloure per exemple que en Joan va prémer en Pere o que en Joan va disparar el gallet amb un revòlver. Per tant, el problema que afrontem s'agreuja en el cas que acceptem la proposta de Parsons i Bennett, però cal tenir en compte que es presenta també en l'anàlisi original de Davidson. Com que no és l'objecte d'aquest treball discutir quina proposta és millor, usaré, de moment, exemples que resultin problemàtics per les dues anàlisis, és a dir, que no involucrin els rols i funcions de Subjecte, Objecte i Agent.

És important comprovar que les conseqüències que obtenim són falses, i no, simplement, estranyes, perquè això bloqueja una rèplica basada en consideracions sobre la pragmàtica del llenguatge, semblants a les que hem fet, al final de la secció segona, per defensar la tesi d'Anscombe. Una rèplica d'aquest estil seria possible per alguns casos com ara el que presenta Parsons³¹, construint el seu exemple a partir de l'oració «vaig pagar el deute escrivint un xec», suposadament veritable. Prenent com a premisses l'anàlisi de Davidson de les oracions d'acció, i la tesi d'Anscombe, concloem que «vaig escriure un xec amb un xec». Parsons diu que l'oració és falsa, perquè jo vaig escriure el xec amb un bolígraf, i no pas amb un xec, però crec que hi ha un sentit en el qual podem fer l'oració veritable, per bé que «estranya»; em refereixo al sentit en què diem que per escriure un xec cal un xec, a més d'un estri per escriure. Sota aquest sentit, l'oració és veritable, i podem explicar l'estranyesa recurrent a raons pragmàtiques, com ara que no proferim enunciats en què la informació es repeteix (escriure un xec ja comporta que es fa amb un xec, per tant, no cal tornar-ho a dir). Ara bé, insisteixo, encara que aquesta argumentació pugui valdre per casos com aquest de Parsons, clarament no val pel cas anterior. És simplement fals, i no estranyament veritable, que en Joan premés el gallet amb el revòlver.

30. V. Julia Annas: «Davidson and Anscombe on "the same action"», p. 245. L'exemple és original de Cohen: «The Same Action».

31. «Underlying Events in English», p. 263.

Abans de discutir aquest problema i explorar-ne les possibles solucions, voldria examinar la interpretació de Jonathan Bennett de les oracions de gerundi³². Bennett considera que el que he anomenat «argument de l'agent» és incontestable, però que, contràriament al que pugui pensar-se, la seva força no ens obliga a concloure que en les oracions de gerundi es descriu una única acció, sinó només que es descriuen dues accions sincròniques, que tenen lloc al mateix temps. Bennet discuteix l'exemple «en Dirk va contenir les aigües construint un mur» i en connexió amb ell afirma: «com que crec que la contenció de les aigües acaba quan acaba la construcció del mur, crec que "la contenció de les aigües per part de Dirk" es refereix a un esdeveniment que ocupa la mateixa zona <el mateix fragment espaciotemporal> que aquell al que refereix "la construcció del mur de Dirk"³³».

Encara que Bennett no és partidari de la teoria dels esdeveniments, és clar que la seva interpretació de les oracions de gerundi no hi entra en conflicte, perquè si en aquestes oracions es descriuen dues accions diferents, l'argument anterior deixa de funcionar, ja que no cal predicar-se el mateix de dues accions sincròniques. Així doncs, convé pensar en la possibilitat de substituir la tesi d'Anscombe per la interpretació de Bennett. La meua opinió, però, és que aquesta interpretació és difícilment sostenible.

En la petita discussió que segueix em mantindré fidel a principis semàntics i metafísics defensats pel propi Bennett, de manera que el que pugui dir no dependrà d'elements aliens al pensament de l'autor. Els principis que usaré en la discussió són dos: un de metafísic i un de semàntic. El metafísic diu que tot esdeveniment (i en particular les accions, perquè Bennett també pensa que les accions són una classe d'esdeveniments) consisteix en la exemplificació datada d'una propietat³⁴ per part d'una o algunes substàncies. «L'ensorrament de l'edifici de la Caixa ahir a la tarda» es refereix a un esdeveniment consistent en l'exemplificació ahir a la tarda per part de l'edifici de la Caixa de la propietat d'ensorrar-se. El principi semàntic diu que un nom intrínsec d'esdeveniment (és a dir, un nom que descriu directament la constitució de l'esdeveniment i no un que el descriu indirectament, per la seva relació amb una altra cosa) s'hi refereix parcialment pel que fa a la seva propietat constitutiva. Suposem que és cert que l'edifici de la Caixa es va ensorrar ràpidament; llavors, l'esdeveniment que anomenem amb «L'ensorrament ahir a la tarda de l'edifici de La Caixa» no consta simplement de la propietat d'ensorrar-se, sinó almenys de la d'ensorrar-se ràpidament. Bennett creu que no podem saber exactament a quin esdeveniment es refereix un nom, donada aquesta indeterminació pel que fa a la propietat exemplificada³⁵.

32. Op. cit., capítol XII.

33. *Ibid.*, pp. 199-200.

34. Cal no confondre-ho amb l'exemplificació d'una propietat datada. Així, el sant Pare va exemplificar la propietat de «visitar Espanya» l'any 1982, però si incorporem el temps dins de la propietat direm, en canvi, que el sant Pare ha exemplificat la propietat de «visitar Espanya l'any 1982». En aquest últim cas «la visita del sant Pare a Espanya l'any 1982» es refereix a un esdeveniment que s'estén des del 1982 fins ara, i això no és el que vol Bennett.

35. La semàntica dels noms d'esdeveniments de Bennett ocupa, podem dir, un lloc intermediari entre la de Kim i Quine. Per a Kim el nom es refereix sempre a l'esdeveniment consistent en l'exemplificació de la propietat que descriu explícitament el nom, de manera que «l'ensorrament de l'edi-

Un cop establerts aquets punts previs, analitzem una mica la posició de Bennett. Com s'ha dit, la idea és que amb les oracions de gerundi ens referim a accions sincròniques del mateix agent. Prenem l'exemple que hem discutit més fins ara: «Booth va matar Lincoln disparant-li a l'esquena». Les suposades accions sincròniques són les denotades per «l'acció de Booth de disparar Lincoln a l'esquena» i «l'acció de Booth de matar Lincoln». Com que la mort de Lincoln té lloc hores després de l'acció de disparar, i totes dues accions han de ser sincròniques, resulta que «l'acció de Booth de matar Lincoln» és una descripció extrínseca d'una acció sincrònica a la de disparar. Crec que podem admetre com a principi semàntic general que, encara que podem referir-nos a una cosa d'una manera molt indirecta, sempre ho farem mitjançant una altra cosa amb la qual allò a què ens referim hi estigui relacionat. Observem que la mort de Lincoln és conseqüència causal de l'acció de Booth de disparar, i que, d'altra banda, no podem pretendre que ens referim a l'acció de Booth de matar Lincoln mitjançant una conseqüència d'una acció espàcio-temporalment veïna amb ella, perquè això violaria el principi anterior. Efectivament, crec que trobaríem absurd referir-nos a una cosa a través d'una altra que està relacionada, no amb ella, sinó amb una altra tercera, per molt que en aquest cas la primera i tercera cosa siguin accions sincròniques. Per tant, em sembla que hem de concloure que la mort de Lincoln, un esdeveniment que té lloc hores després, ha de mantenir alguna relació amb l'acció de Booth de matar Lincoln, i no se m'acut cap altra relació que no sigui la causal. Recapitulant, el que tenim fins ara són dues accions sincròniques que tenen una mateixa conseqüència causal: la mort de Lincoln.

D'altra banda, de la discussió de Bennett podem inferir que l'oració en gerundi dona una descripció intrínseca de l'acció que denota³⁶. L'acció de disparar Booth a Lincoln té com a propietat constitutiva una propietat que consisteix, en part, a disparar a Lincoln. El cas és que, coneixent la història de Booth i Lincoln, sembla que l'única manera que un esdeveniment (una acció), sincrònic amb l'esdeveniment que consisteix a disparar Booth a Lincoln, tingui com a conseqüència la mort de Lincoln és que aquest esdeveniment tingui com a propietat constitutiva una que contingui o impliqui la propietat de disparar a Lincoln. En resum, Bennett està proposant l'existència d'esdeveniments sincrònics tals que entre les seves propietats constitutives es donen encavalcaments o relacions parcials d'implicació. Si combinem això amb el fet que els esdeveniments comporten la mateixa substància i el mateix temps, i amb la tesi semàntica de la indeterminació dels noms d'esdeveniments, hom té la sospita que els dos esdeveniments han d'acabar sent un de sol. Al marge d'aquesta sospita, convé dir que el propi Bennett no és

fici de la Caixa ahir a la tarda», i «el ràpid ensorrament de l'edifici de La Caixa ahir a la tarda» denoten esdeveniments diferents. Per a Quine, en canvi, un esdeveniment consisteix en el contingut d'una zona espàcio-temporal i, així, el nom d'un esdeveniment es refereix a aquell esdeveniment corresponent a la zona que el nom descriu.

36. Aquesta inferència, la baso en la discussió de Bennett de l'exemple sobre la construcció del mur i la contenció de les aigües. En el decurs d'aquesta discussió Bennett afirma: «Crec que un nom com "la construcció de Dirk del mur" es refereix a l'exemplificació d'una propietat complexa (...). La propietat en qüestió conté la propietat de construir un mur com a part» (Ibídem, p. 199).

i de fet critica contundentment Kim, perquè la semàntica d'aquest obliga a postular una infinitat d'esdeveniments que difereixen només, lleument, en les propietats constitutives. Totes aquestes consideracions no constitueixen, ni ho pretenen, un argument contra la interpretació de Bennett de les oracions de gerundi, però sí que volen precisar els compromisos ontològics als quals ens porta aquesta interpretació. Per a mi són compromisos com a mínim molestos per als quals no trobo cap altra justificació que no sigui la de negar la tesi d'Anscombe bo i acceptant l'argument de l'agent. Bennett té raó quan diu que l'argument de l'agent no ens obliga a acceptar la tesi d'Anscombe, però crec que l'alternativa que ens deixa no és gens engrescadora³⁷.

Mantenim, doncs, la tesi d'Anscombe. Després de la discussió de la proposta de Bennett començaré l'anàlisi del problema que plantejaven exemples de l'estil del d'Annas. Proposo, fonamentalment per raons de comoditat expositiva, analitzar els exemples problemàtics per tres casos: (a) adverbis predicatius, (b) verbs causatius i (c) resta de casos.

(a) Els adjectius poden classificar-se en tres classes segons que només admetin la posició predicativa («x és un N A», on A és l'adjectiu i N és un nom comú), la posició atributiva («x és A»), o bé totes dues posicions³⁸. A més, hi ha adjectius que permeten parafrasejar les seves posicions predicatives —«x és un N A»— en termes de la posició atributiva —«x és N & x és A»—, però d'altres no ho permeten. Exemples del primer tipus: «vermell», «rodó»; exemples del segon: «ràpid», «llest». Així, «això és una pilota vermella» significa el mateix que «això és vermell i això és una pilota»; en canvi, «l'Esteve és un conductor ràpid» no significa el mateix que «l'Esteve és ràpid i l'Esteve és un conductor», perquè al mateix temps pot ser certa l'oració «l'Esteve és un jugador lent». Per comoditat anomenaré el segon tipus d'adjectius —els no parafrasejables—, adjectius predicatius.

Doncs bé, amb adverbis derivats d'adjectius predicatius poden construir-se exemples problemàtics del tipus que ens ocupa, i si el lector està atent a la definició que he donat d'adjectiu predicatiu i al tractament que fa la teoria dels esdeveniments dels adverbis (predicats d'esdeveniments) podrà imaginar fàcilment per on poden venir els problemes. Suposem certa l'oració: «la Maria va creuar el Canal nedant». Per la tesi d'Anscombe el creuament del Canal de la Maria i la seva nedada són el mateix esdeveniment. Ara bé, resulta que la Maria va creuar el Ca-

37. Podria objectar-se a aquesta anàlisi que el principi semàntic que atribueixo a Bennett a la nota 35 és fals (en tot cas, llavors l'anàlisi valdria per al cas que ell discuteix de la construcció del mur i la contenció de les aigües). No sé quan diria Bennett que té lloc l'acció de Booth de disparar Lincoln, si hem d'entendre que aquesta és una descripció extrínseca de l'acció. Observeu, però, que, per mantenir la seva interpretació, Bennett no pot afirmar que les accions siguin moviments corporals, perquè en aquesta història de Booth i Lincoln l'únic moviment corporal capaç de causar la mort de Lincoln és el moviment del dit de Booth, però llavors no tindríem dues accions. Per tant, les accions sincròniques s'haurien de datar en l'interval entre el moviment del dit i el tret de pistola, i sembla difícil trobar en un interval tan curt dues accions sincròniques que causin la mort de Lincoln i que no tinguin les característiques esmentades al paràgraf que estic al·ludint. Queda la possibilitat que Bennett dati les accions abans del moviment corporal, però això podria dur-lo de cap al problema dels actes de volició.

38. Segueixo aquí Parsons: «Some problems Concerning the Logic of Grammatical Modifiers», p. 322.

nal lentament (es pot creuar molt més de pressa amb barco o amb avió) i, al mateix temps, és cert que va nedar ràpidament (de fet, va establir el rècord femení de la distància). Però si la nedada i el creuament del Canal són el mateix esdeveniment tenim un cas d'esdeveniment que és alhora ràpid i lent.

Davidson assegura que no sap com tractar el problema dels predicatius³⁹, però curiosament hi veu evidència que la seva teoria és correcta en el sentit que les oracions d'acció obliguen a quantificar sobre esdeveniments. L'evidència consisteix en el fet que els adjectius predicatius plantegen el mateix problema, i tothom reconeix que són predicats d'objectes.

Terence Parsons ha presentat una anàlisi dels predicatius, dins de la teoria dels esdeveniments, que sembla resoldre el problema⁴⁰. La idea de Parson és que aquest tipus d'adverbis no funcionen exactament com a predicats d'esdeveniments, sinó com a relacions d'esdeveniments amb classes d'esdeveniments. Quan diem que la nedada de la Maria va ser ràpida, volem dir que, entre els esdeveniments que són nedades, la de la Maria va ser ràpida. Quan diem que el seu creuament del Canal va ser lent, volem dir que, entre la classe d'esdeveniments que són creuaments del Canal, el dut a terme per la Maria va ser lent. Per tant, no hi ha contradicció en dir que el creuament del Canal va ser lent i la nedada ràpida i a més que el creuament és la nedada. La forma lògica corresponent seria: #hi ha un x: Creuament del Canal (x, Maria) & Nedada (x, Maria) & Ràpid (x, N) & Lent (x, C)#, on C és la classe d'esdeveniments que són creuaments del Canal i N és la classe de nedades.

(b) També es poden construir casos problemàtics usant causatius. Un exemple podria ser «en Joan va trencar el vidre llençant una pedra amb la seva fona». Si l'acte de llençar i l'acte de trencar són el mateix hauríem de concloure que en Joan va trencar el vidre amb la seva fona, la qual cosa és falsa perquè el va trencar amb una pedra.

La solució proposada vindrà aquí pel fet que hem usat un verb causatiu: «trencar». De verbs causatius, n'hem vistos ja a la primera secció: són aquells verbs a partir dels quals Davidson argumentava que no convenia destacar en la forma lògica els rols i funcions d'Objecte, Agent o Subjecte. Per exemple, hem vist que de «la Maria va bullir l'aigua» no s'infereix «la Maria va bullir» però sí, en canvi, «l'aigua va bullir». Un verb causatiu té sempre una forma intransitiva associada, que en el cas de bullir és la mateixa; així diem «la Maria bull l'aigua» i «l'aigua bull», en el cas de trencar és trencar-se; així, en Joan trenca el vidre i el vidre es trenca. Molts verbs causatius en català tenen per verb intransitiu associat la forma «V-se» i molts s'expressen en la forma «fer V», com ara «fer volar»: «en Joan fa volar l'estel», «la Maria fa bullir l'aigua». El que és característic d'aquests verbs és el patró d'inferències que ja ressaltava Davidson. Doncs bé, tal patró d'inferències s'explica clarament si suposem que «la Maria bull (o fa bullir) l'aigua» significa que la Maria fa alguna cosa que causa que l'aigua bulli. És a dir, si V és un verb causatiu i FIV és la forma intransitiva, tenim que «x V y» significa «x fa

39. «Adverbs of Action», p. 240.

40. *Events in the Semantics of English*, capítol 4, secció 4.2.

z que causa que y FIV»⁴¹. Així, si en Joan trenca la finestra, en Joan fa alguna cosa que causa que la finestra es trenqui. Això vol dir que en oracions d'acció on s'usa un verb causatiu, en realitat s'està quantificant sobre dos esdeveniments, és a dir, l'acció i una conseqüència seva.

Per tant, l'exemple anterior resulta problemàtic només perquè confonem els predicats d'un esdeveniment amb els que corresponen a l'altre. Així, «amb una fona» és un predicat de l'acció d'en Joan i no pas de la seva conseqüència: el trencament del vidre. «En Joan va trencar el vidre amb la seva fona» és fals perquè suposem que «amb la seva fona» es predica del trencament del vidre i no pas de l'acció d'en Joan. Per tant, la identificació de l'acció de trencar el vidre amb la de llençar la pedra no crea problemes si tenim cura sobre el que afecta els predicats. Formalment la situació vindria representada per: #hi ha un x: Llençar (x, Joan, una pedra) & Amb (Fona, x) & hi ha un y: Trencar-se (y, vidre) & Causa (x,y)#.

(c) Hi ha un romanent de casos problemàtics on no s'usen verbs causatius ni tampoc adverbis predicatius. Un d'ells és l'exemple amb el que he encetat la secció: «en Joan va prémer el gallet amb el revòlver». El verb prémer no és un verb causatiu tal com l'he definit aquí, perquè «X va prémer Y» no implica «Y es va prémer» (encara que sí, naturalment, «Y va ser premut»). Per acabar aquest article oferiré una possible solució a tots aquests casos basada en una observació que fa Davidson a un exemple d'aquest tipus (c), original de John Wallace. Suposem veritable l'oració: «en Joan va copejar la bola 5 al forat copejant la bola 7 al fons». Llavors, prenem com a premisses la teoria dels esdeveniments i la tesi d'Anscombe, podem concloure que en Joan va copejar la bola 5 al fons i la bola 7 al forat. Sobre això, Davidson diu: «“en Joan va copejar la bola 5 al forat” hauria d'analitzar-se “hi va haver dos esdeveniments tals que en Joan va ser l'agent d'un d'ells, l'altra va ser el copejament de la bola 5 al forat, i el primer esdeveniment va causar el segon”. Fins i tot si “x va ser un esdeveniment al forat”, és un predicat independent d'esdeveniments, no és un predicat de l'acció, sinó d'un esdeveniment causat per l'acció»⁴².

En aquesta explicació de Davidson, podem afegir-hi que el predicat «al forat» s'aplica, no a l'acció, sinó a una conseqüència d'ella (la que comporta la bola 5), i ja tenim resolt el problema que planteja Wallace. Observeu que la solució de Davidson obliga a distingir el rol Agent en la forma lògica. Un cop donat aquest pas, sembla lògic admetre també les funcions Objecte i Subjecte, tal com demanaven Parsons i Bennett. D'altra banda, salta a la vista que l'estratègia de Davidson consisteix a tractar el verb «copejar» com un verb causatiu. Però estrictament parlant no ho és pas. No val per ell el patró d'inferències característic dels causatius, perquè no existeix el verb intransitiu «copejar-se» ni res que se li assembla.

41. Aquesta anàlisi és bàsicament la que ofereix Parsons, *ibíd.*, pp. 109 i ss., inspirat en una antiga idea dels lingüistes Lakoff i McCawley.

42. «Adverbs of Action», p. 240 (com pot comprovar-se, he adaptat l'exemple de Wallace).

43. Precisament Lawrence Brian Lombard proposa adoptar una versió d'aquesta anàlisi per qualsevol verb transitiu d'acció, vegeu Lombard: «How not to Flip the Prowler: Transitive Verbs of Action and the Identity of Actions».

De «en Joan copeja la bola 5» només podem inferir «la bola 5 és copejada», inferència que sempre podem fer per qualsevol verb d'acció transitiu⁴³.

Podem estendre d'una manera natural l'anàlisi d'aquest cas al que plantejava l'oració «en Joan va disparar en Pere amb un revòlver prement el gallet». Recordem que, suposades la teoria dels esdeveniments i la tesi d'Anscombe, obteníem «en Joan va prémer el gallet amb un revòlver», que era falsa. La teoria modificada que estem assumint permet explicar que la forma lògica d'aquesta última oració no s'obté de la forma lògica de l'oració de gerundi més el supòsit que l'acció de disparar i de prémer el gallet és la mateixa acció d'en Joan. El problema, de nou, és que «amb un revòlver» es predica, no de l'acció, sinó del tret que n'és conseqüència. D'altra banda, «en Joan va prémer el gallet» quantifica sobre dos esdeveniments, l'un l'acció d'en Joan, l'altre una conseqüència seva, que el gallet sigui premut, que és *diferent* del tret. Per tant, el predicat «amb un revòlver» no s'aplica a cap dels dos esdeveniments, i això explica que l'oració que ens preocupa sigui falsa i que no es derivi de les premisses.

La proposta, per tant, consisteix a atribuir a moltes oracions d'acció una forma lògica més complexa d'aquella que la teoria de Davidson imposava inicialment. La forma lògica, per exemple, de «Booth va matar Lincoln» passa a ser: #hi ha x,y: Agent (x, Booth) & Mort (y) & Objecte (y, Lincoln) & Causa (x,y)#. En el cas dels verbs causatius comptàvem amb una evidència, que proporcionaven certs patrons d'inferències, per proposar una anàlisi d'aquest estil, però molts verbs que passen a requerir ara aquesta mateixa anàlisi no aconsegueixen aquestes inferències (el cas de disparar és ben clar: de «Booth va disparar Lincoln» puc inferir «Booth va disparar», en canvi, no puc inferir «Lincoln FIV», no hi ha tal forma FIV, perquè disparar-se és reflexiu). L'evidència no ve del costat semàntic, sinó del metafísic. Una anàlisi com aquesta serà més o menys plausible segons com s'individualitzin les accions. L'opinió de Davidson respecte d'això —que les accions són moviments corporals— s'adapta bé a la teoria semàntica que estem discutint. Per a Davidson, qualsevol descripció d'acció que no esmenti un moviment corporal serà sempre una descripció extrínseca que només informará sobre quin és l'agent de l'acció i sobre un esdeveniment que hi està relacionat. Aquesta doble menció, com hem vist, dona lloc a la possibilitat de confondre de què es predica què, i aquest és l'origen comú dels exemples problemàtics que hem analitzat en aquesta secció.

Lawrence Brian Lombard ha destacat una altra virtut d'aquesta anàlisi⁴⁴, i és que explica un fet semàntic característic de les oracions de gerundi: la seva asimetria. Podem dir «Booth va matar Lincoln disparant-li a l'esquena», però això no equival a «Booth va disparar Lincoln matant-lo». Per a qui ho dubti, que pensi que la segona oració és equivalent a «Booth va disparar a Lincoln i això va fer que el matés». En canvi, no podem dir «Booth va matar Lincoln i això va fer que li disparés». Aquesta asimetria s'explica perquè l'oració del verb principal descriu l'acció a través d'una conseqüència més remota en el temps que aquella que esmenta l'oració amb el verb en gerundi. És l'asimetria del concepte de causa, diu

44. *Ibid.*, p. 281.

Lombard, la que explica l'asimetria de les oracions de gerundi. Així, «Booth va matar Lincoln disparant-li a l'esquena» vindria a significar: «Booth va fer alguna cosa que va causar la mort de Lincoln donat que prèviament havia causat que un tret de pistola es dirigís a Lincoln». Ara bé, si Lombard tingués raó, les oracions de gerundi sincròniques (aquelles en què es fa referència a l'acció a través d'esdeveniments sincrònics) sí que haurien d'admetre la simetria. La raó d'això és que en elles no podem recórrer a la asimetria del concepte de causa, perquè descrivim l'acció recorrent a dos esdeveniments que ocorren al mateix temps. No obstant això, sembla que les oracions de gerundi sincròniques estan subjectes al mateix fenomen semàntic; puc dir: «l'atleta va córrer per sota els 9.80" i això va fer que batés el rècord dels cent metres llisos» i, en canvi no puc dir: «l'atleta va batre el rècord dels cent metres llisos i això va fer que correqués per sota dels 9.80"».

Voldria cloure aquest escrit fent una reflexió sobre les oracions de gerundi sincròniques. ¿Admeten l'anàlisi causalista que hem atribuït a oracions no sincròniques? No n'estic segur, almenys per algunes d'elles. ¿Podem analitzar, dins dels supòsits metafísics de Davidson, «en Joan va batre el rècord dels cent metres» com «en Joan va fer alguna cosa que va casuar que es batés el rècord dels cent metres»? ¿No és el moviment corporal en què consisteix la correguda de l'atleta idèntic al rècord? A mi em sembla que sí, però tampoc hi pujaria dempeus. Si l'anàlisi causalista no servís, almenys en general, per a les oracions de gerundi sincròniques, quedaria encara per explicar per què de la veritat de «l'atleta va batre el rècord dels cent metres llisos corrent per sota dels 9.80"», de la teoria dels esdeveniments i la tesi d'Anscombe no podem inferir «l'atleta va córrer el rècord per sota dels 9.80"», que és falsa, perquè l'atleta va córrer una distància de cent metres, però no un rècord.

Referències Bibliogràfiques

- ANNAS, JULIA (1976): «Davidson and Anscombe on "the same action"». *Mind*, 85, pp. 251-257.
- ANSCOMBE, G. E. M. (1985): *Intention*. Basil Blackwell, Oxford (segona edició).
- BENNETT, JONATHAN (1988): *Events and their Names*. Oxford U. P.
- BRATMAN, MICHAEL (1987): *Intention, Plans and Practical Reason*. Harvard U. P., Cambridge.
- COHEN, M. 1969-1970: «The Same Action». *Proceedings of the Aristotelian Society*.
- DAVIDSON, DONALD (1990): «Agency», «The Logical Form of Action Sentences», «Criticism, Comment and Defence», a *Essays on Actions and Events*. Oxford U. P.
- DAVIDSON, DONALD (1986): «Adverbs of Action», a *Essays on Davidson Actions and Events* (Vermazen & Hintikka, eds.). Oxford U.P.
- DAVIS, LAWRENCE H. (1970): «Individuation of Actions». *The Journal of Philosophy*, 67, pp. 520-530.
- HORGAN, TERENCE (1978): «The Case Against Events». *The Philosophical Review*, 87, pp. 28-47.
- LOMBARD, LAWRENCE BRIAN (1985): «How not to Flip the Prowler: Transitive Verbs of Action and the Identity of Action», a *Actions and Events Perspectives on the Philosophy of Donald Davidson* (LePore & McLaughlin eds.). Basil Blackwell, Oxford.
- PARSONS, TERENCE (1970): «Some Problems Concerning the Logic of Grammatical Modifiers», *Synthese*, 21, pp. 320-334.

- PARSONS TERENCE, «Underlying Events in the Logical Analysis of English», a *Actions and Events. Perspectives on the Philosophy of Donald Davidson*.
- PARSONS, TERENCE (1990): *Events in the Semantics of English. A Study in Subatomic Semantics*. The MIT Press, Cambridge.
- THALBERG, IRVING (1975): «When Do Causes Take Effect?», *Mind* 84, pp. 583-589.
- THOMSON, JUDITH JARVIS (1977): *Acts and Other Events*. Corwell U.P., London.